

Като пръв етап в историята на българската драматургия, пиесите на Д. Войников не са напълно сполучливи. Те имат сериозни недостатъци, но имат и ред положителни черти. Не се знае дали някоя от тях е била преведена на румънски език. Само за драматичния епизод, написан от Войников във връзка с убийството на българина Н. Войводов и сърбина Цветко на австрийския параход «Германия» по нареждането на Мидхад паша, Ангелаки Савич съобщава, че бил превел на румънски език от Д. Великин, а пиесата била играна от Йоргу Караджаке и неговата жена¹.

За влиянието на румънските театрални пиеси върху драмите на Войников са изказали мнения в Румъния Валентин Келару² и Ал. Йордан³, съпоставяйки чрез изчерпателен анализ Войниковата комедия *Кривообразна цивилизация* с някои от съществуващите по онова време румънски комедии и специално с комедиите на В. Александри (*Chirița în Iași*, *Piatra din casă*, *Iorgu de la Sadagura*).

В. Келару пише: «По тема комедията на Войников се доближава в общи линии до онези на Молиер, главните черти на героите изглеждат да са същите. Все пак един подробен разбор на текста, който да установи характеристиките на героите, интригата, техниката на комичното и т. н., ще ни покаже, че Добри Войников е използвал в комедията си идеите на вече основания румънски театър, който на свой ред е под влияние на френския репертоар»⁴. Ал. Йордан казва, че Д. Войников не преработва пиесите на В. Александри, но си избира от всяка пиеса герои, които го интересуват, за да подиграе модите от онова време, западното упадъчно влияние. За комедията *Кривообразна цивилизация* Келару съобщава, че е била преведена на румънски и чешки език⁵.

От периода преди Освобождението са ни останали и книгите на Ангелаки Савич, български емигрант в Румъния. Сведения за него намираме в книгата му *Insurgenții bulgari de la 1868 sub comanda lui Hagi Dimitru și Ștefan Caragea. Dedicat memoriei răposatului G. Racovski*, Брăила, 1871 (189 стр.). Завършил е лицей «Sf. Sava» в Букурещ, а след това 25 години работи като преводач в английското консулство в Галац и Браила и в австрийското в Браила. Писал е статии върху български въпроси в румънски и френски вестници.

Горепосочената книга има чисто историческо съдържание — четническото движение, дейността на Раковски, гостоприемството на румънската земя и т. н.

А. Савич е автор и на книгата *Masca jos*⁶. Тя представлява остро разобличение на чорбаджийството като класа. В края на книгата се

¹ ANGHELACHE SAVICI, *Masca jos*. În două părți, 1868, București, (208 стр.).

² *Influențele literare românești în opera dramaturgului bulgar Dobri P. Voinicov*, «Buletinul Institutului Român din Sofia», 1941, стр. 107—177.

³ *Dobri Voinicov și Vasile Alexandri*, «Preocupări literare», București, 1940, nr. 7, стр. 419—428.

⁴ В. Келару, *цит. съч.*, стр. 113.

⁵ *Цит. съч.*, стр. 111.

⁶ Вж. по-горе (1).